

Tinh Cao

29/12/2019

Chúa Nhật Lễ Thánh Gia

LỄ NG NGHE LỄ CHÚA

Bài Đọc I: Hc 3, 3-7. 14-17a

"Ai kính sợ Chúa, thì thờ kính cha mẹ".

Trích sách Huấn Ca.

Thiên Chúa suy tôn người cha trong con cái; quyên lạy bà mẹ, Người cũng đứng trên đoàn con. Ai yêu mến cha mình, thì đừng bỏ mẹ cha; ai thờ kính cha mẹ mình, thì như người thu được một kho tàng. Ai thờ kính cha mẹ mình, sẽ được vui mừng trong con cái, khi cầu xin, người ấy sẽ được như muốn. Ai thờ kính cha mẹ mình, sẽ được sống lâu dài. Ai vâng lời cha, sẽ làm vui lòng mẹ.

Hãy làm con, hãy gánh lấy tuế nguyệt của cha người, đừng làm phiền lòng người khi người còn sống. Nếu tình thân người sa sút, thì hãy rờn rợn người, người là kẻ trai tráng, đừng đành khinh dể người. Vì cha dâng cho cha, sẽ không rơi vào quên lãng. Cha ban ơn cho mẹ, sẽ đừng bỏ mẹ cha, và xây dựng đức công chính của người.

Đó là Lễ Chúa.

Đáp Ca: Tv 127, 1-2. 3. 4-5

Đáp: Phúc thay nhĩng bñn nào tôn sũ Thiên Chúa, bñn nào ăn ẽ theo đĩng lĩi cĩa Ngũĩi (x. c. 1).

Xũng: 1) Phúc thay nhĩng bñn nào tôn sũ Thiên Chúa, bñn nào ăn ẽ theo đĩng lĩi cĩa Ngũĩi! Công quũ tay bñn làm ra bñn an hũng, bñn đĩ c hũnh phúc và sũ gũp may. - Đáp.

2) Hiũn thũ bñn nhũ cây nho đĩ y hoa trái, trong gia thũ t nũi cung nhà bñn. Con cái bñn nhũ nhĩng chũi non cĩa khóm ô-liu ẽ chung quanh bàn ăn cĩa bñn. Đó là phúc lĩ c dành đĩ cho ngũĩi biũt tôn sũ Đĩc Thiên Chúa. - Đáp.

3) Nguyũn xin Thiên Chúa tũ Sion chúc phúc cho bñn, đĩ bñn nhìn thũ y cũnh thũnh đĩ t cĩa Giũrusalem hũt mũi ngày trong đĩi sũng cĩa bñn, và đĩ bñn nhìn thũ y lũ cháu đoàn con! - Đáp.

Bài Đĩc II: Cl 3, 12-21

"Vũ đĩi sũng gia đĩnh trong Chúa".

Trích thũ Thánh Phaolũ Tông đĩ gũi tĩn hũu Cũlũxũ.

Anh em thân mũn, nhũ nhũng ngũĩi đĩ c chũn cĩa Thiên Chúa, nhũng ngũĩi thánh thiũn và đĩ c yũu thũng, anh em hũy mũc lũy nhũng tâm tĩnh tũ bi, nhũn hũu, khiũm cung, ôn hoà, nhũn nũi, chũu đĩng lũn nhau, và hũy tha thũ cho nhau nũu ngũĩi này có chuyũn phũi oán trách ngũĩi kia. Nhũ Chúa đĩ tha thũ cho anh em, anh em cũng hũy tha thũ cho nhau. Và trẽn hũt mũi sũ, anh em hũy có đĩ c yũu thũng, đó là dũy rãng buũ c đĩũ u toũn thiũn. Nguyũn cho bĩnh an cĩa Chúa Kitũ làm chũ trong lòng anh em, sũ bĩnh an mà anh em đĩ đĩ c kũu gũi tũi đũ làm nũn mũt thân thũ. Anh em hũy cũm tũ Thiên Chúa. Nguyũn cho lũi Chúa Kitũ cũ ngũ đũi dào trong anh em. Vũi tũt cũ sũ khũn ngoũn, anh em hũy hũc hũi và nhũ bũo lũn nhau. Hũy dũng nhũng bài thánh vũnh, thánh thi và thánh ca cĩa Thũn khĩ, cũng vũi lòng tri ỹn, đũ hát mũng

Thiên Chúa trong lòng anh em. Và tất cả những gì anh em làm, trong lời nói cũng như trong hành động, tất cả mọi chuyện, anh em hãy làm vì danh Chúa Giêsu Kitô, nhờ Ngài mà tôi tin Thiên Chúa Cha.

Hỡi các bà vợ, hãy phục tùng chồng trong Chúa cho phép. Hỡi những người con, hãy yêu mến và kính trọng mình, đừng đay nghiến nó. Hỡi những người con, hãy vâng lời cha mẹ trong Chúa, vì đó là đẹp lòng Chúa. Hỡi những người cha, đừng nổi cơn thịnh nộ với con cái, kẻo chúng nên nhát胆 m s s t.

Đó là lời Chúa.

Alleluia: Cl 3, 15a. 16a

Alleluia, alleluia! - Nguyện cho bình an của Chúa Kitô làm chủ trong lòng anh em. Nguyện cho lời Chúa Kitô công bố đi vào trong anh em. - Alleluia.

Phúc Âm: Mt 2, 13-15. 19-23

"Hãy đem Con Trẻ và mẹ Ngài đi trốn sang Ai-cập".

Tin Mừng Chúa Giêsu Kitô theo Thánh Matthêu.

Khi các đạo sĩ đã đi rồi, thiên thần Chúa hiện ra với ông Giuse trong lúc ngủ và bảo ông: "Hãy thức dậy, đem Hài Nhi và mẹ Ngài đi trốn sang Ai-cập, và ở đó cho tôi khi tôi báo cho ông, vì Hêrôđê sắp sửa tìm kiếm Hài Nhi để sát hại Ngài". Ông thức dậy, đem Hài Nhi và mẹ Ngài lên đường trốn sang Ai-cập đang lúc ban đêm. Ông ở đó cho tôi khi Hêrôđê băng hà, hầu làm cho trốn đi của Chúa dùng miệng tiên tri mà phán rằng: "Ta gọi con Ta ra khỏi Ai-cập".

Bấy giờ Hêrôđê thấy mình bị các đấng o sĩ đánh lừa, nên nói chuyện với họ và sai quân đi giết tất cả con trẻ ở Bêlem và vùng phụ cận, theo hai tuổi trở xuống, tính theo thời gian vua đã đoán khi các đấng o sĩ. Thời là ông nghi ngờ lời tiên tri Giêrêmia đã nói: Tôi Rama, nghe tiếng ta nghe tiếng khóc than nức nức, đó là tiếng bà Rakhel than khóc con mình, bà không chịu cho người ta an ủi bà, vì các con bà không còn nữa.

Khi Hêrôđê băng hà, thì đây thiên thần Chúa hiện ra cùng Giuse trong giấc mơ bên Ai-côp và bảo: "Hãy chỗi dậy, đem Con Trẻ và mẹ Ngươi về đất Israel, vì ngươi không tìm thấy mẹ ngươi Ngươi đã chết". Ông liền chỗi dậy, đem Con Trẻ và mẹ Ngươi về đất Israel. Nghe nghe rằng Arkhêlao làm vua xứ Giuđa thay cho Hêrôđê là cha mình, thì Giuse sợ không dám về đó. Đấng báo trong giấc mơ, ông lánh sang đất phía xứ Galilêa, và lập cư trong thành gọi là Nadarét, đấng ông nghi ngờ đã phán qua các tiên tri rằng: "Ngươi sẽ được gọi là Nadarê".

Đó là Lễ Chúa.

Suy Nghiệm SẼNG VÀ CHIA SẼ Lễ Chúa

Phụng Vụ Lễ Chúa đấng Giáo Hội chọn cho Lễ Thánh Gia, bao gồm cả 3 chu kỳ phụng vụ niên A, B và C, khác nhau ở bài Phúc Âm, còn các phần khác hoàn toàn giống nhau: Bài Đấng I từ Sách Huấn Ca và Bài Đấng II từ Thánh Phaolô gửi Giáo Đoàn Colose, cả Bài Đáp Ca lẫn câu Alleluia cũng vậy.

Về chính Bài Phúc Âm, Năm A theo Thánh Mathêu, Năm B theo Thánh Luca và Năm C cũng theo Thánh Luca. Sở dĩ Năm B không theo Thánh Marco là vì Phúc Âm của vị thánh lý này không có đấng nào bao gồm cả 3 Đấng làm nên Thánh Gia là Chúa Giêsu, Mẹ Maria và Thánh Giuse, và là một bài Phúc Âm liên quan đấng 3 Đấng trong một bối cảnh hay sự kiện thuộc thời gian hay thời gian nhi hoặc thời gian niên Giêsu, khi Ngươi chỗi dậy xuất thân từ mình ra.

Thời vậy, trong khi Phúc Âm Thánh Luca có 2 bài đấng chọn đấng cho Lễ Thánh Gia: một bài cho chu kỳ phụng vụ niên Năm B về bối cảnh Hai Nhi Giêsu đấng cha mẹ hiện dâng cho Thiên Chúa sau khi đấng sinh 40 ngày, và một bài cho chu kỳ phụng vụ niên Năm C về bối cảnh cả nhà đi thăm Đấng Thánh Giêrusalem rồi Ngươi từ đấng Giêrusalem cho tới khi Ngươi đấng cha mẹ tìm thấy, thì Phúc Âm Thánh Mathêu cho Lễ Thánh Gia chu kỳ phụng vụ niên Năm A về bối cảnh cha mẹ Ngươi mang Ngươi trở sang Ai Côp để tránh bị sát hại bởi những người Hêrôđê.

Nếu theo tiến trình thời gian thì bíên của Hai Nhi Giêsu được cha mẹ dâng cho Thiên Chúa khi Ngài mới được sinh 40 ngày, ở Phúc Âm Thánh Luca Năm B, xảy ra trước bíên của Hai Nhi Giêsu được cha mẹ Ngài mang sang Ai Cập lánh nạn ở Phúc Âm Thánh Mathêu Năm A hôm nay. Tuy nhiên, vấn đề chính yếu ở đây không phải là thời gian của các bíên của cha Thánh Gia, mà là mối liên hệ chặt chẽ giữa các bíên của này và ý nghĩa của từng bíên của.

Trước hết, về mối liên hệ chặt chẽ giữa các bíên của cha Thánh Gia (theo thời gian chu kỳ phụng vụ) là gì con (cho khi bắt con người sát hại), dâng con (cho Thiên Chúa vì con thuộc về Ngài) và tìm con (cha mình là cha mẹ có trách nhiệm phải đem con về). Nếu xét theo vai trò trong gia đình thì Thánh Giuse là gia chủ và là chủ gia đình, có quyền hành và trách nhiệm đối với người trong nhà, rồi đến Mẹ Maria, trong vai trò và làm việc và làm mẹ, hỗ trợ chăm sóc con, và sau hết là Thiên Chúa Giêsu, trong vai trò làm con đấng cha mẹ của mình.

Tuy nhiên, Thánh Gia, vai trò theo thời gian của gia đình này đã bị đảo ngược, hay đúng hơn đã được đặt lại cho chính xác với thời gian của nó. Vai chính của Thánh Gia là Chúa Giêsu, mà nếu không có Ngài thì cũng chẳng có Thánh Gia, chẳng có Mẹ Maria và Thánh Giuse, nhưng vì cha đóng vai trò, như phụng vụ tiến hành của Thiên Chúa sẽ đem đến phụng vụ Ngài Con Duy Nhất của Ngài thôi. Thế nhưng, trong hai vai trò thì Mẹ Maria đứng thứ hai, ngay sau Chúa Giêsu, vì Mẹ có mối liên hệ mật thiết hơn với phụng vụ đời sống lý tưởng ân sủng.

Nếu chúng ta siêu nhiên của Kitô hữu giáo nhậm chức của đức thánh Do Thái giáo, mật chúng ta đức thánh bao gồm 3 phần, phần ngoại biên (thân xác), phần thánh (linh hồn) và phần của thánh (Thánh Thần), thì Thánh Gia cũng được làm nên bởi 3 Đấng: là Thánh Giuse (ngoại biên – cha nuôi) qua Mẹ Maria (phần thánh – mẹ ruột) của Chúa Giêsu (phần của thánh – Lời nhập thể) giữa chúng ta như Emmanuel).

Nếu "Thiên Chúa là Thần Linh" (Gioan 4:24) ngự trong linh hồn thiêng liêng của con người, hồn là thân xác của con người, dù thân xác của con người, như nên mật bản tính của con người, cũng được Ngài cùng mật cách gián tiếp qua linh hồn, và nếu Thiên Chúa tự mình ra, trước hết và trên hết, trong và cho linh hồn của con người, thì mối hiểu được lý do tại sao Thánh Giuse không bao giờ được Thiên Chúa tự mình ra mật cách thực sự như Mẹ Maria trong bíên của truyền tin, mà chỉ qua việc, khi ngài được báo cho biết về sự kiện Mẹ Maria thụ thai bởi Thánh Linh và về sự kiện Hêrôđê tìm sát hại Hai Nhi Giêsu.

Và chính vì linh hồn của con người Kitô hữu là nơi được Thiên Chúa ngự và là tài năng thiêng liêng tiếp nhận xuống để có thể giao tiếp thần linh với Ngài, mà trong bí ẩn của tìm kiếm Chúa Giêsu trong Đền Thánh sau 3 ngày lễ của Mẹ Maria, Mẹ Maria mới là người cần phải lên tiếng với Con Mẹ, Người Con ruột của Mẹ, Người Con Mẹ có trách nhiệm hơn ai hết, chứ không phải là Thánh Giuse, người cha nuôi theo pháp lý của Người. Trước mặt thời gian, người ta cũng thấy Mẹ Maria gặp với Chúa Giêsu hơn Thánh Giuse: Chẳng hạn khi các mẹ của đứa trẻ trong hang Belem thì gặp "Maria và Giuse" (Mẹ Maria trước Thánh Giuse – Luca 2:16), và Ba Vua đến bái thờ Vua Do hái mới sinh chứ thấy "Maria" (Mathêu 2:11), chứ không thấy Thánh Giuse đâu (có thể bây giờ ngài đang bận lo phước của 2 Mẹ Con với phước xác).

Thế nhưng, ngay bí ẩn của đoàn thể gia đình duy nhất này mà lên đầu tiên, theo mặt khác thánh kinh, được Phúc Âm Thánh Luca ghi nhận, Thiên Nhi Giêsu bắt đầu từ mình ra, từ thần tính của Người ra, trước hết và trên hết cho Mẹ của Người, và cũng cho cả Thánh Giuse bổn dưỡng của Người nữa, khi Người trở lại câu hỏi có vẻ trách yêu của Người Mẹ có trách nhiệm chăm sóc Người trên trần gian này, nhất là khi Người chia sẻ đến tuổi trẻ thành.

Câu Thiên Nhi Giêsu trở lại này không phải để nhắc nhở Mẹ và Thánh Giuse với vai trò làm Con Thiên Chúa là Cha của Người ở trên trời, cho bằng để cùng cha mẹ của Người làm việc của Cha: cha mẹ của Người ở lên đầu tiên đến Người và nhà Cha của Người, nơi cũng chính là nhà của mẹ Thiên Nhi Con của Cha như Người, nơi Người cần phải và làm việc của mình là ở Nazaret, và qua câu trở lại này, Thiên Nhi Giêsu đã cho thấy Người đã y Thánh Linh và khôn ngoan hơn ai hết, mà ai gặp Người, như cha mẹ của Người và bạn gặp được thông hiểu.

Nếu trong bí ẩn của đoàn thể gia đình, Mẹ Maria đóng vai trò chủ đạo, liên quan đến tình thân của Thiên Nhi Giêsu Con của Mẹ, thì ở bí ẩn của lãnh nhận sang Ai Cập, liên quan đến mạng sống và thể lý của Thiên Nhi Giêsu thì Thánh Giuse gia trưởng đóng vai trò chủ đạo, theo mạng báo của Trời Cao, nhưng đáp ứng theo kiểu cách khôn ngoan nhất của loài người, bằng tất cả trách nhiệm của mẹ thiên gia trưởng.

Trước hết, với gia trưởng Giuse của Thánh Gia đã đáp ứng ngay lập tức, ngay đêm hôm ấy, chứ không chờ đến sáng, kéo bè lũ ra, nguy hiểm. Và chức của ngài phải tìm kiếm con đường nào, chức năng người nhận và đi nhốt cho cả hai mẹ con mạng dòn yếu ớt mà còn an toàn nữa, bằng không cũng rất nguy hiểm. Chẳng hạn, ngài còn phải đi liêu hành lý làm sao cho đủ đồ đạc trong thời gian tạm trú nhà Do Thái sang đến Ai Cập. Còn nữa, cả mẹ thiên đường trẻ thơ xa xôi như thế, chức năng 175 dặm hay 282 cây số, mặt cả tháng trời, phải đi bộ rất lâu là mặt mẹ, ngài phải làm sao kiếm được nơi trú chân để đảm bảo an toàn, để ăn uống và nghỉ ngơi, nhất là về đêm. Chẳng hạn Thánh Gia không đi tìm kiếm nhà 3 người vào quán trọ qua đêm, dù rất nhốt, kiểu Motel 8 ở Hoa Kỳ.

Phụ nữ hai mẹ con đức Thánh Giuse đi, hoàn toàn vâng theo ý nghĩ và tính toán khôn ngoan nhất của ngài, ngoan ngoãn phó mình cho ngài, cho dù Hài Nhi Thiên Linh Giêsu và Mẹ Maria Đầy Ơn Phúc có thể biết cách nào hay hơn. Cả hai mẹ con chắc chắn không bao giờ kêu ca hay trách móc Thánh Giuse về những gì khôn khéo hay bất tiện xảy ra trên đường lánh nạn này. Trái lại, các vợ rớt biết ơn Thánh Giuse và Mẹ Maria không thể nào không lên tiếng an ủi cùng phụ nữ khích vẽ thánh nhân gia trưởng này, nhất là khi xảy ra những trái ý hay bất trắc đức đường.

Dù là Thiên Chúa, và Thiên Chúa nhập thể, Hài Nhi Giêsu vẫn có thể tự mình ra ngoài và phụ nữ và quy định năng của một Ngôi Lời Con Thiên Chúa. Chắc hẳn, Ngôi Lời có thể làm phép lạ cho Thánh Gia, hay ít là đường đi cho bất cứ trục trặc nào xảy ra cho Thánh Gia, thậm chí Ngôi Lời có thể ngăn chặn ngay cái nguyên khi Thánh Gia phải di tản, đó là làm cho quân vương Hêrôđê phải gió mà chết.

Phụ nữ Mẹ Maria cũng vậy, cũng không hề xin Thiên Chúa can thiệp một cách nào đó để cứu lấy Ngôi Lời Con Thiên Linh của Ngài nơi Hài Nhi Giêsu. Hơn ai hết, Mẹ chắc hẳn những biết đức án cứu độ (plan of salvation) của Thiên Chúa, qua Lễ Nhập Thể là Hài Nhi Giêsu Con Mẹ đầy ơn, mà còn biết đức công cuộc cứu độ (economy of salvation) Con Mẹ cần phải thực hiện, bằng đường lối sống thân phận vô cùng bất hạnh của con người đã vướng mắc nguyên tội và phải chịu hậu quả nguyên tội, để cứu con người, nơi nhân tính của Ngôi Lời và bằng nhân tính của Ngôi Lời, khi tội lỗi và sống chết, như cuộc Vượt Qua của Ngôi Lời, một cuộc Vượt Qua đức bất tử ngay những giây phút đầu tiên nhập thể của Ngôi Lời: khi Ngôi Lời trở thành một bào thai có vẻ như đức đức một bố nuôi trong lòng của Ngôi Lời, khi Ngôi Lời trở thành vô gia cư thánh đô Giêrusalem và phải hạ sinh một chuồng ngoài đường hoang Bêlem, và khi Ngôi Lời bị quy định trong gian ghen ghét tìm giết, phải lánh nạn sang Ai Cập với cha mẹ như thành phần di cư v.v.

Trong biến cố lánh nạn của Thánh Gia như đức Thánh ký Mathêu trình thuật ở Bài Phúc Âm cho Lễ Thánh Gia chu kỳ phụng vụ niên Năm A hôm nay, Giáo Hội muốn nêu lên cho chúng ta một tầm nhìn sống động về hôn nhân gia đình, theo tinh thần và chi tiết của Bài Đức I và Bài Đức II của phụng vụ Lễ Chúa hôm nay.

Đaminh Maria Cao Tấn Tĩnh, BVL. Nếu có thể xin nghe chia sẻ theo cảm hứng hơn là đức bài chia sẻ trên

GS.LeThanhGia.mp3

--
